

Jože Konda S52AB
Golušnik 93
8000 Novo mesto

Agencija za pošto in elektronske komunikacije
Republike Slovenije

Prejeto: 05-04-2012	Št. 0111
	Pril. -
Številka zadeve: 0073-3/2011/6	Vred. -
V vrednost: -	

Datum: 02.april 2012

Naslovu:

APEK – Agencija za pošto in elektronske komunikacije
Stegne 7
Poštni predal 418
1001 LJUBLJANA

Zadeva: Predlog za dopolnitev NURF-2
Sklicna številka: 0073-3/2011

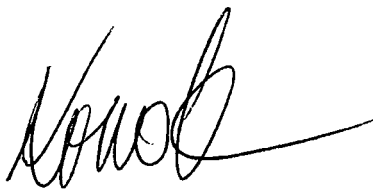
Na podlagi sklepov WRC-12, dajem pobudo, da se v Splošni akt o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF-2), vnese dopolnitev v Tabelo A, kot sledi:

- Radio frekvenčni pas 435 – 495 kHz
- Radio komunikacijska storitev: POMORSKA MOBILNA, zrakoplovno navigacijska in (dodati) še Radioamaterska
- Načrt uporabe radijskih frekvenc: poleg ostalih, vnesti še: Radioamaterji 472 – 479 kHz, izsevana moč 1W EIRP

Priloga:

WRC-12/Plenary meeting/B16

Jože Konda, S52AB

(Dovoljenje APEK za uporabo radijskih frekvenc v pasu 501-505kHz v času od 04.08.2011 do 31.12.2012 ; št: 38115-61/2011-2 z dne 03.08.2011)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE

POLICIJA

Generalna policijska uprava
Urad za informatiko in telekomunikacije

Štefanova ulica 2, 1501 Ljubljana

T: 01 428 44 10

F: 01 428 47 77

E: uit@policija.si

www.policija.si

APEK
STEGNE 7
1001 LJUBLJANA

Agencija za pošto in elektronske komunikacije
Republike Slovenije

Prejeto: 25-04-2012	Šifra: 0111
Številka zadeve: 0073-3/20117	Pri.:
V vrednost:	Vred.:

Številka: 381-68/2012/2 (2841-03)

Datum: 20.4.2012

Zadeva: Predlog splošnega akta o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF-2)

Podajamo pripombe na Vaš **Predlog splošnega akta o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF-2)**.

Glede na dejstvo, da se frekvenčni pasovi (157.600-160.500 MHz, 162.100-165.000 MHz, 440.000-441.250-MHz, 445.650-446.500 MHz, 450.125-451.250MHz, 455.650-456.500 Mhz, 1350.5-1352.5 MHz, 1492.5-1494.5 MHz, 9410 Mhz) v Sloveniji ne uporabljajo (v celoti) za »kopenske vojaške sisteme«, kot je navedeno v Vašem dokumentu, predlagamo dopolnitev oz. spremembo terminologije, kajti omenjeni frekvenčni pasovi se v Sloveniji uporabljajo za potrebe javne varnosti, med drugim tudi Policije.

Predlagamo uporabo nekaj nadomestnih terminov, npr.:

- »sistemi za javno varnost«
- »sistemi za nujno ukrepanje«
- »sistemi za varnostne storitve«

S spoštovanjem,

Pripravil/a:
Gregor Nemanič
višji policijski inšpektor

mag. Andrej Bračko
direktor urada
višji policijski svetnik

Priloge:

Poslati:
- APEK, STEGNE 7, 1001 LJUBLJANA - (način pošiljanja)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO IN PROSTOR
SEKRETARIAT

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 82 79
F: 01 478 81 40
E: gp.mzp@gov.si

AGENCIJA ZA POŠTO IN ELEKTRONSKE
KOMUNIKACIJE REPUBLIKE SLOVENIJE
Stegne 7
p.p.418
1001 Ljubljana

Številka: 007-77/2012/8-00611142
Datum: 24.04. 2012

Zadeva: **Predlog splošnega akta o načrtu radijskih frekvenc (NURF-2)**
Zveza: **Vaš dopis, št. 0073-3/2011/5 z dne 15.02. 2012**

Spoštovani,

obveščamo vas, da smo v okviru Ministrstva za infrastrukturo in prostor, preučili predlog splošnega akta o načrtu radijskih frekvenc (NURF-2), ki ga ima Agencija za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije objavljenega na svojih spletnih straneh, v času od 15.02. 2012 do 15. 05. 2012, ter nanj z vidika pristojnosti Ministrstva za infrastrukturo in prostor nimamo pripomb.

S spoštovanjem,

Pripravila:
Mirjam Leskovic
sekretarka

Sergij Dario
v.d. GENERALNEGA SEKRETARJA

Poslati naslovníku na njegov naslov - *elektroniko*

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

KABINET MINISTRA

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije
Dokument 381-8/2012-49 je bil digitalno podpisan v IRDG.
Stavanja Peter 2492349, 15.5.2012 13:57 (žig: 15.5.2012 13:57)
simod-ca-restricted/47F40371/17.2.2015

T: 01 471 23 73

F: 01 471 29 78

E: glavna.pisarna@mors.si

www.mors.si

**AGENCIJA ZA POŠTO IN ELEKTRONSKE
KOMUNIKACIJE REPUBLIKE SLOVENIJE**
Stegne 7, p. p. 418

Franc Dolenc, direktor

info.box@apek.si

Številka: 381-8/2012-49

Datum: 15.5.2012

**Zadeva: Predlog splošnega akta o načrtu uporabe radijskih frekvenc
(NURF-2) - pripombe**

Zveza: dopis APEK št. 00073-3/2011/5 z dne 15.02.2012

Po analizi predloga besedila splošnega akta o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF-2) vam v nadaljevanju pošiljamo pripombe, ki so vezane izključno na Prilogo A 1. (Tabela uporabe radijskih frekvenc, osnovna tabela):

Stran 29: 335.4 – 380.0 MHz

v stolpcu 5, 6 in 7 je potrebno podatke ažurirati skladno s trenutno dejansko uporabo tega pasu.

Obrazložitev:

Zapis v predlogu besedila NURF-2 za ta pas ni skladen z dejansko uporabo frekvenc na tem pasu. Pri ažuriranju besedila pa je potrebno obvezno upoštevati obstoječe besedilo zapisano v stolpcu 10 in 11.

Stran 29: 380.0 – 385.0 MHz

v stolpcu 5 je potrebno popraviti frekvenčni pas v 380 – 385 MHz

Stran 29: 385.0 – 387.0 MHz

v stolpcu 5 je potrebno popraviti frekvenčni pas v 385 – 387 MHz

Stran 56: 16.60 – 17.10 GHz

v stolpcu 5 se kratica C/G nadomesti z G
v stolpcu 8 se kratica DU(S) nadomesti z DU(P)

Obrazložitev:

Ta frekvenčni pas je primarno namenjen radiolokacijski storitvi (vojaškim radarjem). Uporaba tega frekvenčnega pasu je skladna z NJFA.

Stran 57: 17.10 – 17.20 GHz

v stolpcu 5 se kratica C/G nadomesti z G
v stolpcu 8 se kratica DU(S) nadomesti z DU(P)

Obrazložitev:

Ta frekvenčni pas je primarno namenjen radiolokacijski storitvi (vojaškim radarjem). Uporaba tega frekvenčnega pasu je skladna z NJFA.

Stran 57: 17.20 – 17.30 GHz

v stolpcu 5 se kratica C/G nadomesti z G
v stolpcu 8 se kratica DU(S) nadomesti z DU(P)

Obrazložitev:

Ta frekvenčni pas je primarno namenjen radiolokacijski storitvi (vojaškim radarjem). Uporaba tega frekvenčnega pasu je skladna z NJFA.

Stran 57: 17.30 – 17.70 GHz

v stolpcu 5 se kratica C/G nadomesti z G
v stolpcu 8 se kratica DU(S) nadomesti z DU(P)

Obrazložitev:

Ta frekvenčni pas je primarno namenjen radiolokacijski storitvi (vojaškim radarjem). Uporaba tega frekvenčnega pasu je skladna z NJFA.

Stran 69: 76 – 77.5 GHz

v stolpcu 5 se kratica C/G nadomesti z G
v stolpcu 8 se kratica DU(S) nadomesti z DU(P)

Obrazložitev:

Ta frekvenčni pas je primarno namenjen radiolokacijski storitvi (vojaškim radarjem). Uporaba tega frekvenčnega pasu je skladna z NJFA.

Stran 69: 78 – 79 GHz

v stolpcu 5 se kratica C/G nadomesti z G

v stolpcu 8 se kratica DU(S) nadomesti z DU(P)

Obrazložitev:

Ta frekvenčni pas je primarno namenjen radiolokacijski storitvi (vojaškimi radarjem). Uporaba tega frekvenčnega pasu je skladna z NJFA.

Stran 70: 79 – 81 GHz

v stolpcu 5 se kratica C/G nadomesti z G
v stolpcu 8 se kratica DU(S) nadomesti z DU(P)

Obrazložitev:

Ta frekvenčni pas je primarno namenjen radiolokacijski storitvi (vojaškimi radarjem). Uporaba tega frekvenčnega pasu je skladna z NJFA.

Peter Stavanja
državni sekretar

Poslano:

- naslovu
- SIK

Mitteilung 103

Mitteilung der Kommission - SG(2012) D/51325
 Richtlinie 98/34/EG
 Notifizierung: 2012/0143/SI

Weiterverbreitung von Bemerkungen eines Mitgliedstaates (Deutschland) (Artikel 8 Absatz 2 der Richtlinie 98/34/EG). Diese Bemerkungen verlängern nicht die Stillhaltefrist.

Observaciones - připomínky - Bemærkninger - Bemerkungen - Märkused - Παράτηρήσεις - Comments - Observations - Osservazioni - Piezīmes - Komentarai - Megjegyzések - Komentti - Opmerkingen - Uwagi - Observacoes - Komentāre - Pripombe - Huomautuksia - Synpunkter - Коментари - Comentarii.

Sin plazo de statu quo - Doba pozastavení prací se neaplikuje - Ingen status quo frist - Keine Stillhaltefrist - Ooteaeg ei ole kohaldatav - Δεν υπάρχει statu quo - standstill period does not apply - Pas de délai de statu quo - Termine di status quo non previsto - Bezdarbības periods netiek piemērots - Atidėjimo periodas netaikomas - A halasztási időszak nem alkalmazandó - Il-perijodu ta' waqfien ma japplikax - Geen status quo-periode - Okres odroczenia nie ma zastosowania - Prazo do statu quo não previsto - Períoda pozastavenia neplatí - Obdobje mirovanja ne velja - Ei status quon määraaika - Ingen tidfrist för status quo - Не се прилага период на прекъсване - Perioada de stagnare nu se aplică.

*****

ОГРАНИЧЕН - OMEZENÝ PŘÍSTUP - BEGRÆNSET - ZUGANGSBESCHRÄNKT - ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΧΡΗΣΗ - LIMITED - LIMITADO - PIIRATUD - RAJOITETTU - LIMITÉ - KORLÁTOZOTT HOZZÁFÉRÉS - RISERVATO - RIBOTO NAUDOJIMO DOKUMENTAS - IEROBEŽOTAS PIEĒJAMĪBAS DOKUMENTS - RISTRETT - RESTRITO - LIMITAT - OBMEDZENÝ - OMEJENO - BEGRÄNSAT

ein im Rahmen der Richtlinie 98/34/EG des Europäischen Parlaments und des Rates vom 22. Juni 1998 über ein Informationsverfahren auf dem Gebiet der Normen und technischen Vorschriften bearbeitetes Dokument

Dieses Dokument darf nur Mitarbeitern der Europäischen Kommission und der Mitgliedstaaten übermittelt werden, die, wie in Richtlinie 98/34/EG festgelegt, darüber in Kenntnis gesetzt werden müssen.

Ein mit dem Hinweis „LIMITED“ (zugangsbeschränkt) gekennzeichnetes Dokument darf nicht veröffentlicht werden. Bei der elektronischen Übermittlung des Dokuments innerhalb der Kommission hat diese über SECURE EMAIL (SECure EMAIL) zu erfolgen. Empfänger des Dokuments, die nicht über die festgelegte Berechtigung zur Kenntnisnahme wie oben angegeben verfügen, haben den Verfasser, Aussteller oder Absender unverzüglich entsprechend zu informieren und das Dokument auf sichere Weise ungelesen zurückzusenden. Im Fall der Unterlassung stellt dies eine Verletzung der Sicherheit dar, was zu Disziplinarmaßnahmen oder rechtlichen Schritten führen kann.

*****

(MSG: 201201325.DE)

1. MSG 103 IND 2012 0143 SI DE 04-06-2012 16-05-2012 COM
 8.2 04-06-2012

2. Deutschland

3A. Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie, Referat E B 2, 11019
 Berlin, Tel.: 0049-30-2014-6353, Fax: 0049-30-2014-5379, E-Mail:
 infonorm@bmwi.bund.de

3B. Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie, Referat VI A 5, 53107
 Bonn,
 Tel.: 0049-228-615-3252, Fax: 0049-228-615-3264, E-Mail:
 BUERO-VIA5@bmwi.bund.de;
 Bundesnetzagentur für Elektrizität, Gas, Telekommunikation, Post und
 Eisenbahnen,
 Tel.: 0049-30-4374-2510, Fax: 0049-30-4374-2555, E-Mail: SSB@BNetzA.de

4. 2012/0143/SI - V10T
5. Artikel 8 Absatz 2 der Richtlinie 98/34/EG
6. Zum o. a. Regelungsentwurf gibt die Bundesregierung folgende Bemerkung ab:

„Deutschland möchte darauf hinweisen, dass man zwar das Ansinnen Sloweniens, die Verordnung über den Frequenznutzungsplan bei der Europäischen Kommission zu notifizieren, als interne nationale Angelegenheit respektiert, jedoch weder eine Pflicht noch ein Erfordernis für eine derartige Notifizierung sieht und dies außerhalb des Regelungsbereiches der Richtlinie 1999/05/EG (R&TTE Direktive) und weiterer Richtlinien betrachtet. Nach Auffassung Deutschlands betreffen Fragen der Frequenzzuweisung rein nationale Hoheitsaspekte, die nicht Gegenstand einer separaten Notifizierung auf europäischer Ebene sind.“

Catherine Day
Generalsekretärin
Europäische Kommission

Allgemeine Kontaktinformationen Richtlinie 98/34
Fax: (32-2) 296 76 60
email: dir83-189-central@ec.europa.eu

Prejeto: 16-05-2012	Sig.z.: OVM
	Pril.:
Številka zadeve: 0073-3/2011/M	Vred.:
V vednost:	

APEK
Stegne 7, p.p.418
1001 Ljubljana

PREDLOG SPLOŠNEGA AKTA O NAČRTU UPORABE RADIJSKIH FREKVENC (NURF-2)

Sklic: 0073-3/2011

Spoštovani,

Na poziv k oddaji pripomb, predlogov ali dopolnitev družba T-2 d.o.o. podaja svoj prispevek k javni obravnavi kot sledi v nadaljevanju. Pozdravljamo nujno usklajevanje načrta uporabe radijskih frekvenc (NURF) z dokumenti, izdanimi na ravni EU, zlasti Odločbo Komisije 2010/267/ES in Implementacijsko odločbo 2011/251/ES, ter črtanje nepotrebnih določil, ki so doslej v pasu 800 MHz favorizirale radiodifuzne storitve. Verjamemo, da je treba te ukrepe sprejeti v najkrajšem času. Ne glede na to pa opozarjamo, da kaže predlagana izolirana sprememba na odsotnost strategije uporabe mobilnih radijskih frekvenc, saj bi operaterji upravičeno lahko pričakovali, da bo dokument obravnavan skupaj z nadaljnjo vizijo razvoja trga. To je še zlasti nujno v luči dejstva, da je Slovenija še vedno v kršitvi 1. člena Direktive 2009/114/ES, saj še vedno ni oblikovala strategije za odpravo izkrivljanja konkurence na mobilnem trgu, katerega obstoj je že ugotovila.

Na tem mestu namenoma obravnavamo tudi vprašanja, ki jih sprememba NURF izrecno ne zajema, saj so ta po naši oceni neločljivo povezana z razporeditvijo radijskih frekvenc za mobilne storitve. Operaterji ne moremo celovito komentirati vprašanj, kot je alokacija pasu 800 MHz za mobilne storitve, ne da bi izpostavili celotno problematiko razporejanja in strategije uporabe mobilnega spektra v Sloveniji.

Verjamemo, da je bil razlog za podaljšanje predmetne javne razprave do 15. maja 2012 prav potreba po pridobitvi širše strateške vizije. Ker APEK hkrati s podaljšanjem ni objavil dodatnih dokumentov, smo kot operater sami pripravili strateška izhodišča, ki naj spremljajo spremembo NURF.

MANJKAJOČA VIZIJA KONKURENCE NA TRGU

Vprašanje konkurence na mobilnem trgu je v Sloveniji izrazito pomembno, saj je mobilni trg za razliko od trgov skoraj vseh drugih evropskih držav še vedno zaznamovan z zgodovinskim monopolom. To se kaže v izredno visoki koncentraciji tržnega deleža prvega vstopnika, ki je za končne uporabnike škodljiva. V tem smislu je slovenski trg znotraj EU primerljiv s ciprskim, ki ga zaznamujejo nizka penetracija mobilnega širokopasovnega dostopa in slaba pokritost s 3G signalom.¹ Dediščina zaprtega trga je zunaj EU še vedno razvidna celo v Švici, sicer eni najbolj razvitih držav, ki pa se politično ni odločila za prokonkurenčno regulacijo, zato je njen trg do nedavnega zaznamovala izrazito počasna rast 3G dostopa.²

¹ Glej indikatorje Digitalne agende.

² Glej npr. <http://www.businesswire.com> in OECD IKT indikatorje.

Vprašanj razporejanja radijskih frekvenc in določanja njihove uporabe posledično ni mogoče ločiti od vizije konkurence na trgu. Zato daje izolirana javna obravnava NURF v odsotnosti spremljevalnih strateških dokumentov glede vzpostavljanja konkurence nezadostno podlago za celovito javno razpravo, saj se bo APEK v najkrajšem času moral opredeliti do naslednjih vprašanj:

1. Kako obstoječim mobilnim operaterjem zagotoviti enakopraven nastop na trgu ob in po prerazporeditvi radijskih frekvenc?
2. Kako v zvezi s tem preprečiti izkrivljanje konkurence, kot to zahteva 1. člen Direktive 2009/114/ES?
3. Kako sanirati posledice zgodovinskega monopola, ki glede na izredno visok tržni delež prvega vstopnika na trg, zlasti po prihodkih, še vedno niso sanirane?
4. Kako preprečiti neučinkovito uporabo RF spektra, na primer na 900 MHz, kjer največji operater še vedno ni izkoristil možnosti, ki mu jih je dal APEK s spremenjeno odločbo o uporabi radijskih frekvenc, s čimer navedeni operater zaseda pas, ki bi ga lahko drugi operaterji uporabili bistveno bolj učinkovito? (kršitev 9 (2) člena Okvirne direktive)
5. Kako vzpostaviti primerno razmerje med infrastrukturno in storitveno konkurenco? Ukrepi APEK na tem področju so bili doslej medsebojno neusklajeni, saj je regulator razporedil frekvence med štiri operaterje, hkrati pa poznim vstopnikom na trg ni omogočil ustrezne rasti z regulacijo cen nacionalnega gostovanja.
6. Kako zavarovati dosedanje investicije novih vstopnikov, zlasti v pasu 2100 MHz? Operaterjem, ki smo ob pridobitvi frekvenc v pasu 2100 MHz pričakovali, da bo pas 900 MHz ostal rezerviran za GSM storitve in bodo UMTS storitve posledično naša komparativna prednost, je bila ta prednost s spremembami obstoječih odločb drugih operaterjev v pasu 900 MHz enostransko ukinjena, zato mora APEK skladno s 1. členom Direktive 2009/114/ES ustrezno sanirati situacijo.

NEZAKONITOST MOREBITNEGA ENOSTRANSKEGA PODALJŠANJA VELJAVNOSTI ODLOČB BREZ RAZPISA

S strani APEK v zadnjem času nismo bili seznanjeni s planom prerazporeditve radijskih frekvenc, kljub izteku veljavnosti nekaterih odločb že v letu 2013. Zadnja uradna informacija je temeljila na očitno napačni interpretaciji, da je T-2 nasprotoval prehodni ureditvi situacije z dodelitvijo frekvenc v pasu 800 MHz, s čimer bi se saniralo izkrivljanje konkurence na trgu. T-2 je, nasprotno, to rešitev sam predlagal in jo tudi pozdravil, vendar pa si je APEK pozneje glede nje premislil in si vzel nadaljnji čas za premislek.

Ker se čas za ureditev razmer na trgu izteka, tako z vidika poteka veljavnosti odločb leta 2013 kot z vidika nujnosti sanacije obstoječega izkrivljanja konkurence na trgu skladno s 1. členom Direktive 2009/114/ES, obstaja glede na neuradne informacije bojazen, da bi APEK enostransko in brez javnega razpisa podaljšal veljavnost odločb, ki se iztečejo v letu 2013.

Ne glede na 51. člen ZEKom, ki možnost podaljšanja odločb v osnovi dopušča, ugotavljamo, da bi bila taka rešitev v konkretnem primeru protipravna. *De facto* bi šlo za ponovno dodelitev frekvenc v odsotnosti objektivnih, transparentnih, nediskriminatornih in sorazmernih kriterijev, ki jih zahteva 7 (3) člen Direktive 2002/20/ES, kot jo je spremenila Direktiva 2009/140/ES. Tako podaljšanje odločb bi oškodovalo druge operaterje, ki se za spekter po izteku odločb ne bi mogli potegovati, kar bi imelo za posledico odškodninsko odgovornost APEK in Republike Slovenije zaradi neimplementacije pravnega reda EU.

V pričujočem primeru bi bila ta kršitev še posebej očitna, saj bi šlo hkrati za kršitev spremenjene GSM Direktive 2009/114/ES: APEK bi s tem ne le opustil dolžno ravnanje glede izkrivljanja konkurence, temveč bi izkrivljanje še podaljšal z diskriminatorno ponovno dodelitvijo najbolj dragocenega dela spektra operaterju s prevladujočim položajem na trgu, brez razpisa. To bi hkrati

predstavljalo nedovoljeno državno pomoč po predpisih EU.

NEGOTOVOST ZA INVESTITORJE

Poleg problemov z zagotavljanjem konkurence predstavlja objava dopoljenega NURF v odsotnosti strateških dokumentov, ki bi določali terminski plan, problem za varnost investicij operaterjev. Razprava o tehnološki nevtralnosti oziroma možnosti uporabe pasu 800 MHz za mobilne elektronske komunikacijske storitve bi bila bistveno bolj relevantna za investicijske odločitve in načrtovanje, če bi APEK v njej razkril denimo tudi :

- med koliko operaterjev naj bi se po njegovem prepričanju delil spekter 800 MHz in 900 MHz?
- kdaj naj bi se deli tega spektra (pre)razdeljevali?

Če APEK odgovorov na ta vprašanja še nima, bi bilo smiselno, da jih poišče v odprtem, transparentnem in enakopravnem javnem dialogu z vsemi mobilnimi operaterji. Nujno je namreč, da se primerno upoštevajo interesi tistih, ki bomo morali investirati v LTE tehnologijo, predvsem če gre za zasebne investitorje, ki se za razliko od državnih podjetij financiramo na trgu. APEK mora upoštevati, da je investicijska klima še vedno slaba in da je minimum, ki ga pričakujemo, jasen terminski načrt in jasni pogoji.

PREDLOG MOGOČIH REŠITEV

Ocenjujemo, da bi rešitve, ki jih mora v najkrajšem času ponuditi APEK, morale temeljiti na naslednjih izhodiščih:

1. Treba je okrepiti konkurenco na mobilnem trgu. To je mogoče doseči le z enakopravnim dostopom poznejših vstopnikov do spektra 800 MHz oziroma 900 MHz. Če APEK ne bo vzpostavil enakopravnega investicijskega okolja s pravično razdelitvijo spektra, bo tako moralno kot odškodninsko odgovoren za stagnacijo novih vstopnikov. Zatečeno stanje zagotovo ni rešitev, saj imamo v Sloveniji enega najbolj koncentriranih mobilnih trgov v EU, pri čemer je prvi vstopnik na trg uspel s svojo protikonkurenčno taktiko zadržati najbolj donosne naročnike.
2. Vsakemu mobilnemu operaterju morajo biti dodeljene frekvence bodisi v pasu 800 MHz bodisi v pasu 900 MHz. V nasprotnem primeru bi morali nekateri operaterji računati na približno štirikrat višje stroške gradnje omrežja kot drugi operaterji, kar bi imelo za rezultat očitno izkrivljanje konkurence in neenakopravne pozicije na trgu.
3. Čeprav predstavlja iztek veljavnosti odločb o dodelitvi radijskih frekvenc v različnem času izziv za regulacijo, ne gre za vprašanje, ki se mu je mogoče enostavno izogniti z enostranskim podaljšanjem veljavnosti odločb, katerih veljavnost se izteče leta 2013. Če bi se APEK zaradi časovne stiske vendarle odločil za ta korak, bi moral skladno z Direktivo 2009/114/ES in v izogib odškodninski odgovornosti T-2 kot edinemu mobilnemu operaterju brez učinkovitejšega nižjega spektra hkrati brez razpisa začasno dodeliti ustrezne nadomestne frekvence v pasu 800 MHz.

Z lepimi pozdravi,

Ljubljana, 15.5.2012

Snežana Stanković
Vodja službe za operaterje

Stanković

Sektor za kadrovske, pravne in splošne zadeve
Služba za regulativo

Številka: 60/03- -12
Datum: 15.5.2012

Agencija za pošto in elektronske komunikacije
Republike Slovenije

**Agencija za pošto in elektronske
komunikacije Republike Slovenije**
Stegne 7, p.p. 418
1001 Ljubljana

Prejeto: 15.05.2012	Sig.z.: <i>dm</i>
	Pril.:
Številka zadeve: 0093-3/2011/10	Vred.:
V vrednost:	

Zadeva: Pripombe na Predlog Splošnega akta o načrtu uporabe radijskih frekvenc (NURF-2)

Zveza: Poziv APEK objavljen na spletni strani www.apek.si, z dne 15.2.2012

Spoštovani,

Po mnenju družbe Telekom Slovenije d.d. je učinkovito upravljanje s frekvenčnim spektrom ključnega pomena za razvoj elektronskih komunikacijskih omrežij in storitev v Sloveniji. Družba Telekom Slovenije zato pričakuje, da bo načrt uporabe radijskih frekvenc, kot temelj upravljanja frekvenčnega spektra, sprejet v skladu z najnovejšimi politikami EU, predvsem sklepom št. 243/2012/EU Evropskega parlamenta in sveta z dne 14. marca 2012 o vzpostavitvi večletnega programa politike radijskega spektra in sprejetimi mednarodnimi standardi ter priporočili na področju tehnologije elektronskih komunikacij. Načrt uporabe radijskih frekvenc mora biti usmerjen v prihodnost in na noben način ne sme ovirati razvoja omrežij in storitev.

V smislu izvrševanja naloge upravljanja frekvenčnega spektra bi morala Agencija za elektronske komunikacije vzpostaviti učinkovit sistem inventarja obstoječe uporabe spektra in nadzor uporabe frekvenc. Na ta način bi bilo možno dejansko izvajati dinamično upravljanje frekvenčnega spektra z namenom doseganja optimalnih pozitivnih učinkov na razvoj omrežij in storitev in s tem pozitivnih učinkov na gospodarstvo in gospodarsko rast.

Pri pripravi in sprejemu načrta uporabe radijskih frekvenc je nujno potrebno upoštevati sprejete cilje dokumenta "Evropa 2020- Strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast", ter izvedbenega dokumenta "Evropska digitalna agenda." S tem namenom je potrebno ustvariti pogoje za čimprejšnjo dodelitev frekvenc in omogočiti uporabo brezžičnih širokopasovnih storitev v frekvenčnih pasovih **900 in 1800 MHz, 2,5 - 2,69 MHz ter 3,4 - 3,8 MHz**, skladno z določili Odločbe Komisije št. **2009/766/ES** z dne 16. oktobra 2009 o usklajevanju frekvenčnih pasov 900 MHz in 1800 MHz za prizemne sisteme, ki lahko zagotavljajo vseevropske elektronske komunikacijske storitve v Skupnosti, Odločbe Komisije št. **2008/477/ES** o uskladitvi frekvenčnega pasu 2500-2690 MHz za prizemne sisteme, ki lahko v skupnosti zagotavljajo elektronske komunikacijske storitve in Odločbe Komisije št. **2008/411/ES** o uskladitvi frekvenčnega pasu 3400-3800 MHz za prizemne sisteme, ki lahko v Skupnosti zagotavljajo elektronske komunikacijske storitve.

Postopek dodelitve frekvenc v pasu 800 MHz je potrebno izvesti čim prej, vsekakor pa najkasneje do 1. januarja 2013. To je še posebej pomembno, v kolikor želi Slovenija vsaj v letu 2013 doseči prvi cilj Digitalne agende in zagotoviti dostop do osnovne širokopasovne povezave za vse prebivalce.

Pri dodeljevanju frekvenc je potrebno upoštevati kapacitetne potrebe operaterjev za zagotavljanje prenosnih hitrosti v skladu s cilji digitalne agende, to pomeni prenosne hitrosti najmanj 30 Mbit/s. Operaterji bodo za zagotovitev pokrivanja in kapacitete potrebovali frekvence v različnih pasovih. Zamuda pri dodeljevanju frekvenc oziroma omejevanje tehnološke nevtralnosti ima lahko izredno negativne posledice v smislu konkurenčnosti slovenskih operaterjev v primerjavi z operaterji v drugih državah EU. To pa bi pomenilo, da končni uporabniki v Sloveniji ne bodo mogli uporabljati najnaprednejših tehnologij in storitev, ki so na voljo.

2. Pripombe na predloge posameznih delov NURF:

790 - 862 MHz:

V NURF je še vedno vključena radiodifuzija. EK je jasno izrazila zahtevo, da se frekvence v pasu digitalne dividende namenijo brezžičnim širokopasovnim mobilnim sistemom. Kot najprimernejša tehnologija se je izkazala tehnologija LTE.

Predlagamo, da se radiodifuzija iz tega pasu izključi. V kolikor ostajajo kakršnikoli utemeljeni razlogi, zakaj je radiodifuzija še vedno prisotna v tem pasu, pa je potrebno jasno navesti, do kdaj je lahko prisotna v tem frekvenčnem pasu. Na noben način to ne sme biti dlje kot do 1.1.2013.

880 - 890 MHz, 890 - 915 MHz, 925 - 942 MHz, 942 - 960 MHz:

V tem pasu morajo biti v skladu z Izvedbenim sklepom komisije (2011/251/EU) z dne 18. aprila 2012 o spremembi Odločbe 2009/766/ES o usklajevanju frekvenčnih pasov 900 MHz in 1800 MHz za prizemne sisteme, ki lahko zagotavljajo vseevropske elektronske komunikacijske storitve Skupnosti, omogočeni naslednji sistemi:

UMTS, ki izpolnjuje standarde UMTS, kakor jih je objavil ETSI, zlasti EN 301908-1, EN 301908-2, EN 301908-3 in EN 301908-11.

LTE, ki izpolnjuje standarde, kakor jih je objavil ETSI, zlasti EN 301908-1, EN 301908-13, EN 301908-14 IN EN 301908-11.

WiMAX, ki izpolnjuje standard WiMAX, kakor jih je objavil ETSI, zlasti EN 301908-1, EN 301908-21 in EN 301908-22.

Predlagamo, da se zgoraj navedeni standardi vključijo v NURF.

1710-1785 MHz, 1805-1880 MHz:

V tem pasu morajo biti v skladu z Izvedbenim sklepom komisije (2011/251/EU) z dne 18. aprila 2012 o spremembi Odločbe 2009/766/ES o usklajevanju frekvenčnih pasov 900 MHz in 1800 MHz za prizemne sisteme, ki lahko zagotavljajo vseevropske elektronske komunikacijske storitve Skupnosti omogočeni naslednji sistemi:

UMTS, ki izpolnjuje standarde UMTS, kakor jih je objavil ETSI, zlasti EN 301908-1, EN 301908-2, EN 301908-3 in EN 301908-11.

LTE, ki izpolnjuje standarde, kakor jih je objavil ETSI zlasti EN 301908-1, EN 301908-13, EN 301908-14 IN EN 301908-11.

WiMAX, ki izpolnjuje standard WiMAX, kakor jih je objavil ETSI, zlasti EN 301908-1, EN 301908-21 in EN 301908-22.

Predlagamo, da se zgoraj navedeni standardi treba vključijo v NURF.

3410-3600 MHz:

Ta frekvenčni pas bi moral biti v skladu z Odločbo komisije z dne 21. maja 2008 o uskladitvi frekvenčnega pasu 3400-3800 MHz za prizemne sisteme, ki lahko v Skupnosti zagotavljajo elektronske komunikacijske storitve (2008/411/ES), namenjen prizemnim elektronskim komunikacijskim omrežjem.

Iz predloga NURF je razvidno, da je ta frekvenčni pas še vedno namenjen tudi ostalim tehnologijam.

Predlagamo, da se frekvenčni pas 3410-3600 MHz, enako kakor pas 3600-3800 MHz uporablja izključno za mobilne, razen zrakoplovne mobilne sisteme v skladu z Odločbo komisije 2008/411/ES.

Lep pozdrav,

Saša Stopinšek Golčman, MBA
vodja službe za regulatijo

Telekom Slovenije
052 d.d.